

Т.Д. Косова, д-р. екон. наук, проф. (КПУ, Запоріжжя)
О.В. Ярошевська, канд. екон. наук, доц. (КПУ, Запоріжжя)

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Передумовою успішного розвитку фінансового ринку України є довіра до його інструментів емітентів, інвесторів, усіх зацікавлених осіб. У його основі лежить прозорість фінансової інформації про процеси корпоративного управління. Передбачається, що корпорація обирає стратегію забезпечення інформаційної відкритості та прозорості, яка є запорукою сталого росту інвестиційної привабливості та ринкової вартості акцій [1, с. 42]. Саме ці фактори сприяють підвищенню ліквідності фінансових інструментів та зниженню інвестиційних ризиків, пов'язаних із відсутністю інформації та невпевненістю інвесторів у перспективах розвитку.

Важливість процедур корпоративного управління обумовлює необхідність їх стандартизації, кодифікації. На жаль, принцип прозорості корпоративного управління в Україні ще не набув належного застосування: в комунікаційній політиці вітчизняних корпорацій відсутні окремі канали, інструменти вичерпного та прозорого інформування суспільства, що стримує розвиток фінансового ринку [2, с. 84].

Прозорість, або інформаційна прозорість, зводиться до відкритого оголошення суб'єктом цілей своєї політики, правових, інституціональних та економічних основ діяльності, доведення до відома зацікавлених економічних агентів принципових рішень, їх обґрунтування та іншої інформації, поінформованість громадськості про форми та періодичність звітності. Прозорість, яка протистоїть невизначеності, сприймається економічними агентами як додатковий чинник впливу на процес прийняття рішень.

Комерційна таємниця, непрозорість фінансових операцій створюють сприятливе середовище для інформаційних махінацій на фінансових ринках і, насамперед, ринку цінних паперів. У сучасній ринковій економіці цінні папери використовуються все інтенсивніше. І якщо кількість класичних видів цінних паперів не змінюється, зазнає лише незначних змін, то кількість похідних видів цінних паперів продовжує незмінно збільшуватися, охоплюючи все нові сфери фінансових відносин. Кругообіг фіктивного капіталу передбачає виникнення монополій (власності й господарювання) на ресурс його утворення, в результаті цього руху капіталу не тільки відшкодовується

вартість спочатку авансованого капіталу, але й виникає певний додатковий прибуток, фіктивний за своєю природою, а за формою може бути не тільки природною й технологічною але й інформаційною рентою.

Таким чином, на сьогодні спеціального дослідження потребують зовнішні впливи на фіктивний та реальний капітали, т. зв. "зовнішні ефекти", що порушують стійкість і стабільність системи. Серед них варто виділити: економічну кон'юнктуру світового, регіонального, національного та локального ринків; ланцюгову реакцію несприятливих коливань у сфері валютно-фінансових операцій; недостатній розвиток інформаційних систем, що порушує рух реального та фінансового капіталу; політичні і соціальні конфлікти у світі, регіонах, окремих країнах.

Інформаційна асиметрія може призвести до неприйняття ризику економічними агентами за рахунок прагнення розв'язати проблему недосконалої інформації на шкоду ринкової ефективності. За певних умов добре інформовані агенти можуть поліпшити свої економічні результати, якщо поділяться конфіденційними відомостями з погано інформованими агентами. ідею передачі «сигналів».

Важливу роль у подоланні проблеми інформаційної асиметрії відіграють фондові біржі, які були створені як промоутери корпоративного управління для компаній, що торгуються на них. Основний внесок бірж у сферу корпоративного управління – введення стандартів лістингу й розкриття інформації, а також контролю за їхнім дотриманням [3]. Додатковий внесок зводиться до співпраці з контролюючими і наглядовими органами держави, виконання функцій їх агенту.

Література

1. Карпенко Г. В. Нормативно-правове забезпечення корпоративного управління: проблеми залучення інвестицій на вітчизняні підприємства / Г. В. Карпенко, А. П. Данькевич // Фінанси України. - 2009. - № 7. - С. 39-46.

2. Сухотеріна М. І. Кодекс корпоративного управління в системі управління машинобудівного підприємства / М. І. Сухотеріна // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2014. - Вип. 1. - С. 81-85.

3. Фондові біржі на захисті стандартів корпоративного управління // Газета «Цінні папери України». - 16 вересня 2010. - № 36 (630). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.securities.org.ua/securities_paper/review.php?id=630&pub=474
5